

Ministerstvo pravdy EU je tady - totalitní zákon o digitálních službách ve stylu Orwelova 1984

- editor007 | 4. března 2024

EU: Náš hostující autor Marc Friedrich popisuje, proč může být zákon o digitálních službách (DSA) tak nebezpečný a co jeho zavedení znamená. Ve stejnou dobu vstupuje v platnost také DMA, zákon o digitálních trzích, jehož cílem je vytvořit spravedlivější konkurenční podmínky pro menší společnosti ve srovnání s tržními giganty.

Zákon o digitálních službách (DSA) vstoupil v platnost 17. února. DSA ukládá poskytovatelům digitálních služeb povinnost zakročit proti nelegálnímu obsahu. Nejen to, ale i obsah, který není v souladu s „hodnotami EU“ nebo je „jinak škodlivý“, však musí být v budoucnu smazán. Kdo však tyto hodnoty [EU](#) určuje?

Zejména vágní definice pojmu „jinak škodlivý“ ponechává velký prostor pro výklad, a proto by mohla představovat riziko zneužití a omezovat svobodu projevu.

Vzniklo nyní ministerstvo pravdy jako v Orwellově románu *1984*? Je DSA nebezpečný a otevírá dveře k ještě větší cenзуře a potlačování názorů na sociálních platformách? Pokud ano, kde je protest veřejnosti, kde jsou demonstrace a pochody? Pojdme se podívat na fakta a udělat si vlastní názor.

Cíle DSA

Zákon DSA vstoupil v platnost v loňském roce pro velké korporace, jako jsou Meta, Amazon a další. Platforma X (dříve Twitter) byla loni jednou z prvních obětí. Jen před několika dny byla zasažena také platforma sociálních médií TikTok. Na základě DSA nyní EU oficiálně zahájila vyšetřování společnosti stojící za TikTokem. Od 17. února se DSA nyní vztahuje i na menší provozovatele platforem s méně než 45 miliony uživatelů.

Tři hlavní cíle DSA znějí na první pohled neškodně. Zaprvé má být nelegální obsah z platforem odstraňován rychleji a účinněji. Zadruhé mají být platformy transparentnější a poskytnout uživatelům větší kontrolu nad jejich údaji. A za třetí, konkurence v online sektoru má být spravedlivější.

Strážce digitálního bloku

Dotčené společnosti proto musí v budoucnu ještě aktivněji bojovat proti nenávistným projevům a falešným zprávám. Nelegální obsah musí být okamžitě smazán. Uživatelé musí mít také možnost nahlásit obsah přímo EU. Na Twitteru, dnes X, to celé vypadá jako následující příspěvek. Bylo přidáno [nové tlačítko](#), kde může každý uživatel nahlásit obsah. Je potřeba si dát pozor na falešné nahlášení příspěvků, které nijak neporušují pravidla. Už jen to vytvoří nové byrokratické monstrum, které spolkně miliardy eur.

Pokud boj proti dezinformacím nebude probíhat uspokojivě, budou muset platformy počítat s pokutami ve výši až šesti procent svého ročního obrátu. To nezní jako mnoho. Ale v jednotlivých případech to může znamenat několik miliard eur.

Kdo určuje, co je „škodlivé“?

Komisař EU Thierry Breton, který nemá žádnou demokratickou legitimitu a který oslavoval zákon o digitálních službách jako významný krok k ochraně občanů, je jedním z těch, kteří [určují](#), co je v plánovaném hospodářství škodlivé.

DSA však obsahuje i další novinku, která zní hodně jako 1984. Konkrétně se jedná o tzv. krizový mechanismus, který Evropská komise dodatečně navrhla kvůli ruskému útoku na Ukrajinu.

Ten dává Komisi EU právo v případech, jako je pandemie nebo válka, požadovat po poskytovatelích nebo platformách, aby přijali určitá opatření k „informování“ veřejnosti – nebo dokonce k její manipulaci? Online platformy by například mohly být nuceny předávat informace dozorovým orgánům a odborníkům – bez kritiky a protiotázek. V důsledku toho by se média opět stala nefiltrovanou hláskou troubou vlád, stejně jako v éře koronaviru.

Jinými slovy, Komise EU, tedy politici v Bruselu, mají nyní možnost uplatňovat obrovský vliv na platformy, jako jsou Twitter a YouTube. To, co se dosud pravděpodobně odehrávalo za zavřenými dveřmi, je nyní zcela legální.

Je možné, že se zde vytváří právní základ pro to, aby v budoucnu mohly být nepopulární názory z platform odstraňovány ještě rychleji? Toto podezření se zdá přinejmenším pravděpodobné.

Znamená to, že EU bude moci v „mimořádných situacích“ (i tento termín je velmi vágní) významně ovlivňovat, co uživatelé na sociálních kanálech mohou nebo nemohou vidět. A nemusí to ani výslovně nařizovat, protože v případě pochybností platformy obsah v předstihu poslušně smažou, aby se samy vyhnuly pokutě.

DSA bude doplněn o DMA

Kromě zákona o digitálních službách má v březnu vstoupit v platnost také zákon o digitálních trzích (DMA). Komise jím chce vytvořit rovné podmínky pro všechny digitální společnosti v EU.

A přinejmenším zde se EU nemýlí. Internetoví giganti jako Google, Meta (Facebook), Amazon a spol. si vytvořili neuvěřitelnou tržní sílu, kterou často zneužívají k tomu, aby zpomalili nežádoucí konkurenty, nebo přesněji řečeno, aby je z trhu úplně vytlačili.

Platformy mají mimo jiné zakázáno zvýhodňovat v žebříčcích své vlastní produkty nebo služby.

Nebezpečí cenzury a zúžení diskurzu

Uvidíme, jak bude DSA prováděna a zda bude i nadále povolena legitimní a dobře odůvodněná kritika EU, vlád i nevládních organizací. V Německu jsme již svědky prvních znepokojivých událostí. Jen před několika dny například policie provedla razii v domě podnikatele z Bavorska, protože si na zesměšňujících plakátech dělal legraci z předsedkyně strany Zelených Ricardy Langové a ministra hospodářství Roberta Habecka.

Mnohé z toho, co se posléze ukázalo jako pravda, by bylo za tehdejšího působení DSA smazáno. Zejména politiku lockdownu, zavírání škol, pochybnosti o účinnosti roušek nebo pochybnosti o bezpečnosti a účinnosti očkování proti covidu-19.

Kromě toho by DSA pravděpodobně padla za oběť nejedna kritika zpackané a chaotické uprchlické politiky vlády Merkelové a současné vlády. Tím je myšlena nedávná debata ve fotbale, kde fanoušci poznamenali, že existují pouze dvě biologická pohlaví. Takové výroky by teoreticky mohly přimět

i provozovatele platforem, aby je ze svých platforem smazali.

Je tedy dost možné, že hlavní platformy sociálních médií budou příliš opatrné a raději vše smažou, aby se vyhnuly sankcím. Tím by se diskurz a názorový koridor ještě více zúžil. Lze se obávat, že by se z DSA mohl dokonce vyklubat zákon, který škodí demokracii, neboť by mohlo dojít k masivnímu omezení svobody projevu.

AUTOR: Marc Friedrich

Překlad: ET-CZ

[ZDROJ](#)